

Yamaç, Kadri

Bilgi Toplumu ve Üniversiteler. Ankara: Eflatun Yayınevi, 2009. 472 s. ISBN: 978-6054160-28-0

Book Review

Information Society and Universities. Prof. Kadri Yamac (Rector of Gazi University in the years 2004-2008. Founder rector of Kastamonu University, Corum Hitit University and Cankiri Karatekin University). The book covers the role of universities in information societies with the following assessment: “Universities may have a passive or a leading role in information societies; it is up to their choice.” Within this context, the author explains in detail what “information society” is with regard to the relationship between universities and various shareholders such as the society, politics and economics.

Bilgi Toplumu ve Üniversiteler, 2009 yılında Eflatun Yayınevi tarafından yayınlanmıştır.

Eserin yazarı Prof. Dr. Kadri Yamaç, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunudur. 2004-2008 yılları arasında Gazi Üniversitesi’nde rektör olarak çalışmıştır. Rektörlük görevine getirilişi, Gazi Üniversitesi’ndeki reformist politikaları ve ikinci kez rektörlüğe getirilmeyişi ile bilimsel ve siyasi çevrelerde olduğu kadar medyada da büyük yankı uyandıran Yamaç’ın, Kastamonu Üniversitesi, Çorum Hitit Üniversitesi ve Çankırı Karatekin Üniversitesi’nin kurucu rektörlüğünü yapması konunun tarafından ele alınışını anlamlı kılmaktadır.

İçerik bakımından “bilgi toplumu” ve “üniversiteler” olarak birbirleriyle ilişkilendirilmiş iki temel bölümden oluşan eser, geniş bir okuyucu kitlesine hitap etmektedir. Eserin ilk bölümü, yeni toplum yapısının – bilgi toplumu – ne olduğunu veya ne olmadığını, oluşumundaki paydaşların özniteliklerini irdelemektedir. Eserin ikinci bölümü, yeni toplumsal yapının merkezindeki en büyük “etken”lerden biri olan üniversitelerin ekseninde toplanmaktadır. Bilgi toplumunun 21. yüzyıl üniversitelerine yüklediği misyonlara dikkat çeken eser, ulusal ve uluslararası yapılanmalar hakkında durum saptaması yapmaktadır.

Eserde dikkat çeken değerlendirmelerden birkaçı şunlardır;

- Neo-liberalizm etkisiyle, 21. yüzyıl üniversitelerine yüklenen anlam ve işlev hızla değişmekte, işlevsellik ve pazar ile bağlantılı olunması zorunlu hale gelmektedir.
- Günümüzde bilginin, tıpkı sermaye ve emek gibi bir üretim girdisi olduğu kabul edilmektedir. Akademi yaşanan değişim sürecini yeterince izlememektedir. Öğretim üyeleri yaşanan hızlı değişimin edilgen izleyicileri olmamalı, öncü role geçmelidirler.
- 21. Yüzyıl üniversitelerinde piyasa değerlerinin ve işlevselliğin sürekli ön planda tutulması insanca değildir. Bireylere işlevsellikle birlikte kültürel üst bilinçlenmelerin verilmemesi insanların makineleşmesine yol açacaktır. İnsanın toplumsal bir varlık olduğu gerçeğinden yola çıkarak bu duruma karşı çıkmak evrensel bir görevdir.
- Üniversitelerde yürütülen araştırmaların doğrudan veya dolaylı olarak şirketlere kaydırılmasına izin verilmemelidir. Sadece kazanç peşinde koşan şirketler kamu yaratını göz önünde bulundurmayacaklardır.
- Üniversite araştırmalarının akran değerlendirmeli meslektaş dayanışmasıyla kısır bir kariyer döngüsüne girdiği gözlemlenmektedir. Toplumsal hiçbir yararı olmayan araştırmalara akan paralar akademik yükseltme aracı olmaktadır.

Ülkemizin yıllardır çözüme kavuşturulamayan eğitim sorununa yüksek perdeden ve özeleştirici yapan bir bakışla oluşturulan eserin özellikle yüksek öğretim sürecindeki zincirin halkasını oluşturan herkes tarafından dikkatle incelenmesi ve irdelenmesinde sayısız yarar olacağı düşüncesiyle iyi okumalar...

Çağdaş ÇAPKIN

Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Yüksek Lisans Öğrencisi

cagdaccapkin@gmail.com